

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کاربرد هنر در آموزش (با رویکرد تربیت هنری)

برای دوره‌های کارشناسی علوه تربیتی و مربی کودک

مؤلف:

علی اصغر اکبری

انتشارات شکر

سرشناسه	: اکبری، علی اصغر؛ ۱۳۴۴
عنوان و نام پدیدآور	: کاربرد هنر در آموزش (با رویکرد تربیت هنری) برای دوره‌های کارشناسی علوم تربیتی و مربی کودک/ مؤلف علی‌اصغر اکبری؛ ویراستار ناصر کاظم‌خانلو.
مشخصات نشر	: همدان: انتشارات سکر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۹ ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۳۸-۲۶-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: هنر -- راهنمای آموزشی
موضوع	: هنر -- برنامه‌های درسی
موضوع	: هنر
موضوع	: نقاشی و نقاشی کودکان
موضوع	: خوشنویسی
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۴۵۱

کاربرد هنر در آموزش با رویکرد تربیت هنری

مؤلف: علی اصغر اکبری

طراح جلد: هادی پرزا

ویراستار: دکتر ناصر کاظم‌خانلو

ناشر: انتشارات سکر

انتشارات سکر

چاپ و صحافی: سرافراز

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۳۸-۲۶-۵

تیراژ: ۱۰۰۰

بها: ۱۱۰۰۰۰ ریال

«تمامی حقوق برای ناشر و مؤلفان محفوظ است»

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	فصل اول: مفهوم هنر
۵	تعریف هنر
۵	ماهیت هنر
۷	مبانی فلسفه هنر
۸	هدف هنر
۸	اصول و ارکان هنر
۱۱	علل گرایش به هنر
۱۵	فصل دوم: آموزش هنر
۱۷	تعلیم و تربیت و آنچه به دانشناسی
۱۸	تاریخچه آموزش هنر
۲۹	روش‌های آموزش هنر
۳۲	۱- روش نمایشی (نمایش سوده) انجام کار توسط معلم
۳۳	۲- تکالیف
۳۴	۳- نمایش سمعی بصری
۳۴	۴- روش سخنرانی
۳۵	۵- کار انفرادی (کار در کارگاه)
۳۵	۶- روش فعالیت‌های گروهی
۳۶	۷- گزارش‌ها
۳۶	۸- بازی‌ها
۳۷	۹- گردش علمی
۳۷	۱۰- سخنران میهمان
۳۸	۱۱- نمایش
۳۸	۱۲- طراحی مورد
۳۹	۱۳- روش واحد کار
۴۰	۱۴- روش بحث گروهی
۴۱	دیدگاه‌ها و رویکردهای برنامه ریزی در آموزش هنر
۴۲	۱- رویکرد سنتی

۴۳	۲- رویکرد دیسپلین محور
۴۶	۳- رویکرد تولید محور
۴۸	۴- رویکرد دریافت احساس و معنا
۵۱	۵- رویکرد پرورش منش های ممتاز فکری
۵۲	۶- رویکرد معرفت زیباشناختی
۵۵	فصل سوم: برنامه ی درسی هنر
۵۷	اهمیت هنر در نظام تعلیم و تربیت
۵۹	نقش آموزش هنر در مدارس
۶۱	اصول برنامه درسی هنر
۶۵	اهداف برنامه ی درسی هنر
۶۹	جایگاه و نقش هنر در برنامه ی درسی دوره ی ابتدایی
۷۰	سیر تحول آموزش هنر در مدارس ایران
۷۵	برنامه ی درسی جدید هنر دوره ابتدایی
۷۷	محتوای برنامه درسی هنر
۷۹	۱- نقاشی
۸۴	۲- کاردستی
۸۶	۳- موسیقی (تربیت شنوایی)
۸۸	۴- قصه و قصه گوئی
۹۰	۵- نمایش
۹۵	فصل چهارم: تربیت هنری
۹۷	مفهوم تربیت هنری
۹۸	اهداف تربیت هنری
۱۰۳	رویکردهای تربیت هنری
۱۰۳	۱- رویکرد کودک محوری
۱۰۴	۲- رویکرد تلفیق رشته های هنری
۱۰۵	۳- رویکرد پرورش خلاقیت
۱۰۵	۴- رویکرد یادگیری مشارکتی
۱۰۶	موضوعات تربیت هنری
۱۰۷	۱- زیباشناسی
۱۰۹	۲- ارتباط با طبیعت
۱۱۱	۳- آشنایی با تاریخ هنر

۱۱۴	۴- تولید محصول هنری
۱۱۵	۵- نقدهنری
۱۱۸	تربیت هنری در نظام های آموزشی دیگر کشورها
۱۲۷	فصل پنجم: هنر نقاشی
۱۲۹	نقاشی در کودکان
۱۳۰	وسایل و ابزار نقاشی
۱۳۰	ویژگیهای نقاشی سالم
۱۳۱	انواع نقاشی
۱۳۱	• پیدا کردن نقاشی اتفاقی
۱۳۱	• نقاشی با موضوع معین
۱۳۲	• نقاشی با موضوع آزاد
۱۳۳	• نقاشی برای قصه
۱۳۳	مبانی نقاشی کودکان
۱۳۴	ویژگیهای نقاشی کودکان
۱۳۵	ویژگیهای نقاشی کودکان در پانهای اول و دوم
۱۳۶	فعالیت یادگیری نقاشی در پایهی اول
۱۳۷	فعالیت یادگیری در پایهی اول
۱۳۸	ویژگیهای روانشناختی رنگ، خط و فضا در نقاشی کودکان
۱۴۰	تفسیر نقاشی کودکان
۱۴۳	فصل ششم: هنر خوشنویسی
۱۴۵	تعریف خوشنویسی
۱۴۶	ارزشهای تربیتی هنر اصیل خوشنویسی
۱۵۱	فصل هفتم: ارزشیابی فعالیت های هنری
۱۵۳	مفهوم ارزشیابی
۱۵۴	ابزارها و روش های ارزشیابی در حوزهی هنر
۱۶۵	منابع

- زیباترین چیزهای دنیا را نمی‌توان با چشم دید و با دست لمس کرد، باید آنها را با دل احساس کرد.

«هلن کلر»

مقدمه:

هنر مقوله‌ای است که با احساس آدمی سر و کار دارد؛ فعالیتی که ذهن و مغز انسان انجام می‌دهد تا یک موضوع را صورت مادی و این جهانی ببخشد.

هنر در مفهوم اساسی خود، نشانگر مهارت و توانایی ویژه‌ای است. آن فعالیتی که موجب می‌شود با نوع بشر یک اثر هنری را تولید کند، تخیل است. هنرمند با تخیل خود به احساساتش بیان می‌بخشد و در مقابل پدیده‌های جهان خارج واکنش نشان می‌دهد. واژگان، قالب‌ها، ریتم و صداها محصول تخیل‌اند. از سوی دیگر جهان را حواس در اختیار انسان قرار می‌دهد. از این‌رو تخیل یک نوع بینش درونی است. که در آن نیز تجربه‌ای حواس را ایستاد می‌کند. در عبور از تجربه‌ی حواس به عالم تخیل از زمینه‌ای گذر می‌کند که احساس نام دارد. احساس درواقع خمیرمایه‌ی هرکار هنری است.

تا زمانی که هنرمند در تجربه‌ی حواس و نیز درعالم احساس خود غرق باشد نمی‌تواند هنری را خلق کند، مگر این‌که از آنجا بکند و خویش را ازعالم حواس و احساس رها سازد و درعالم به نمود و اندیشه بپردازد و آن‌گاه به حال و هوای هنری خود وارد شود. برای نمونه، نقاش یک درخت را می‌بیند و می‌خواهد آن را به تصویر بکشد. وی دراین‌جا به اطلاعات علمی راجع به درخت که نوع و سن درخت را مشخص می‌کند نیازی ندارد. آنچه او می‌بیند ظاهر درخت است.

مثلاً به صورت سایه‌وار درمقابل تابش نور آفتاب، او استحباب رنگدستی و بی‌رنگی درخت را احساس می‌کند. اما آیا قابل توصیف است. ولی واقعیت هنری آن ویژگی و ماهیت درخت است، یعنی آنچه نقاش می‌بیند و احساس می‌کند و به صورت یک قالب هنری درمی‌آورد. دراین خصوص این درخت است که به نقاش الهام می‌بخشد تا یک اثر هنری بیافریند. البته چیزهای دیگری هم می‌تواند به هنرمند الهام ببخشد، نه تنها یک موضوع طبیعی و فیزیکی، بلکه خدا با کردار و رفتار انسانی یا حتی عقاید هم می‌تواند الهام‌بخش هنرمند باشد. وقتی که منبع الهام مشخص شد، حواس و احساس هنرمند برای خلاقیت هنری به کار می‌افتد.